Arenev karjandus kohustab põlluheina kasvatamise peale suuremat rõhku panema ning ristikheina ja teiste segaheinte kasvatamine laieneb järjest, iseäranis nende põllupidajate juures, kel puuduvad head luhtheinamaad. Paiguti kasvatatakse üksikuis majapidamisis ka kesal vikki ja segaheina. Viljasortide parandamine ja valik vastavalt meie kliimalisile oludele, mineraal-põllurammu tarvitamine laudasõnnikule lisaks, paremate põllutööriistade (28. ja 29. joon. ning joonised Tartu-Maarja jt. kihelk.) ning -masinate soeamine ja intensiivsemate põlluharimis-viiside kasutamine levib aeg-ajalt ikka laiemale. Puudub ainult veel korralik melioratsioon, mis seisab esialgu ainult harilikus põldude kraavitamises. Puudulikud on seetõttu iseäranis heina- ja karjamaad. Suurem osa heinamaist on metsa-heinamaad, mis vaevalt keskmised, nii saagi suuruse kui ka heina headuse poolest. Dr. A. Eisenschmidt'i ankeedi järele oli 90% heinamaist keskmised või alla seda 0.33-tonnilise saagiga ha:lt. Sealjuures on ka heina headus väike. Karjamaad on üldiselt veel halvemad. Dr. A. Eisenschmidti järele on ainult 2% häid karjamaid; need on õuealused koplid. Keskmise headusega karjamaid on 27% ja halbu 71%. Puudub peaaegu igasugune karjamaade parandamine; nad asuvad tavaliselt kõige halvemail maa-aladel — soistes voortevahelisis lohkudes, metsaräätsikus, lodudes jne., kus loomil võimalik leida vaid õige vaevalist toitumist. Enamasti käivad karjamaal peaasjalikult küll noor- ja väikekari — mullikad ja lambad, kuna piimakarja püütakse karjatada põllualuseis kopleis või põldudel. On märgata piimakarja tõulises parandamises tugevat tõusutendentsi (vt. 17. lhk.). Vähem rõhku pannakse hobuste ja väikeloomade — sigade ja lammaste — tõulise parandamise peale. Siin on ainult viimaseil aastail vähe enam elevust märgata. Tõuhobustest esinevad näitusil harilikult roadsteri, ardenni ja eesti maatõug, veistest angeli, angeli-friisi, hollandi-friisi ja eesti maatõug, sigadest — inglise ja taani jorkšiirid. Majapidamises hoopis kõrvalise tähtsusega on sulgloomade pidamine; nende tõu ja hoolitsemise peale pannakse vähe rõhku. Kõrvalise tähtsusega on

25. joon. Võõbste ja Kõrvesilla hagaküla Võnnu kihelk. Mõõt, nagu eelp.